

TIETEEN USKONTO

Johannes Nefastos MMVIII

Sydämellisesti omistettu Skepsis ry:lle!

LEVITETTÄVISSÄ VAPAASTI

ILMAN RAHALISEN HYÖDYN TARKOITUSTA,
MUUTTAMATTOMANA, TEKIJÄ MAINITTUNA

Kannen kuva: *Verachte nur Vernunft und Wissenschaft*

Bend'amourin puupiiirros Gabriel Maxin kuvan mukaan

Berliini, G. Grote 1879

© Johannes Nefastos 2003, 2004, 2008 (uudistettu laitos)

LUKIJALLE

Jokainen maailmakuva, kuinka tieteellinen tai epätieteellinen se tietyn aikakauden kontekstissa onkaan – sillä ”moderni tiede” on pakostakin mitä muuttuvasisältöisin käsite vuosien vaihtuessa – perustuu aina jossain määrin sille perimmäiselle valinnalle, jota kutsutaan *uskoksi* tai sen puutteeksi. Onko vai eikö ole olemassa Jumalaa? Onko sielua olemassa ja jos on, säilyttääkö se tietoisuuden ruumiin kuoleman jälkeen? Ovatko psyykkiset tai maagiset ilmiöt mahdollisia? Onko olemassa mitään objektiivisia, yleismaailmallisia arvoja tai etiikkaa? Ohjaavatko maailmankaikkeutta sokeat ja järjettömät lait, vai onko olemassaolossa jonkinlaista syvempää henkistä merkitystä?

Nykymaailmassa näihin kysymyksiin annettujen erilaisten vastausten perustelut nähdään usein keskenään eri kentillä toimiviksi ja keskenään sovittamattomiksi. Ateistia ja agnostikkoa pidetään henkilöinä, jotka toimivat ensisijaisesti loogisen ajattelun kautta; teistiä ja okkultistia pidetään henkilöinä, jotka eivät tukeudu ensisijaisesti järkeen pitäessään henkeä olemassa ja käsiteltävissä olevana asiana. Tämän kirjoituksen tarkoituksena on esittää argumentti tällaista jaottelua vastaan. ”Tieteen Uskonto” on valittu sen nimeksi osoittamaan, että mikäli ”uskoksi” kutsutaan sellaisia maailmakuvia, joiden edustajat tunnustavat hengellisen ulottuvuuden, niin yhtä lailla ”uskoksi” on kutsuttava sitä vakaumusta, ettei henkeä, Jumalaa tai universaalia merkitystä ole olemassa. Inhimillisen älyn ja logiikan keinoin tarkasteltuina molemmat näistä näkemyksistä, materialistinen ja spiritualistinen, pohjaavat kumpikin viime kädessä tiettyihin perustavanlaatuisiin premisseihin, joita yksilöllä pätevän tiedon hankkimisesta on. Siinä määrin kuin näitä näkemyksiä tuodaan perusteellisen, metafyyssisen analyysin valoon tutkittaviksi, on kumpainenkin yhtä lailla kyvytön todistamaan omaa rationaalista

etevämmyyttään toiseen nähden. Syy tähän on luonnollisesti siinä, että kumpikin edustaa vain osatotuutta siitä kokonaisuudesta, maailmasta, jossa on sekä syvyys- että leveyssuunta; henkinen ja aineellinen ulottuvuus. Mutta näitä kahta *ei* erota toisistaan se, että vain toista voitaisiin tutkia älyllisesti ja toinen jäisi sokean uskon alueelle. Älyä tarvitaan ehdottomasti kaikessa tutkimuksessa, ja sen johtopäätöksiin pitää myöskin luottaa. Mutta silloin kun älyn prosessi toteutetaan ilman ennakkoletuksia, huomataan, ettei se sittenkään aseta maailman rajoja aistimiemme rajalle, eikä liioin estä vaan innoittaa metafysisiä pohdintoja. Henkisestä maailmasta voidaan saada yksilökohtaisesti varmaa tietoa, joka ei millään tapaa astu järjen ja johdonmukaisuuden varpaille. ”Uskonhyppyä” ei tarvita henkisenkään maailmakuvan muodostamisessa, vaikka sitä tosin saatetaankin jossain edistyneessä vaiheessa tarvita pyrkimyksessä *elää* oikein.

Tämä kirjoitus – joka, kuten on nähtävissä, on kirjoitettu varsin haastavaan ja poleemiseen sävyyn – on luettava nimenomaan yllä mainitussa nykyisen aikakauden kontekstissa. Se ei ole puheenvuoro mystiikan puolesta konkreettisempaa ajattelumallia vastaan. Mutta ymmärtääksemme *kokonaisuuden* on meidän useinkin valittava nimenomaan alakynnessä olevan osapuolen kanta ja nähtävä sen oma totuus. Vielä joitakin vuosisatoja sitten tiedettä painettiin alas ja vallalla oli uskoa positiivisena tekijänä korostava maailmakuva. Tuolla ajalla meidän olisi koko totuuden löytääksemme ollut etsittävä sitä ennen kaikkea älyllisestä, analyyttisestä, empiirisestä suhtautumistavasta. Nytemmin voimasuhteet ovat kuitenkin vaihtuneet päinvastaisiksi, ja ahdistus painaa puolestaan uskonnollista, mystistä ajattelua. Laajassa aikaskaalassa tarkasteltuna ovat vielä suhteellisen lähellä ne päivät, jolloin naurettiin, ylenkatsottiin ja syrjittiin niitä, jotka eivät uskoneet Jumalaan, henkiin tai taikuuteen. Nykyään nauretaan, ylenkatsotaan ja syrjitään yhtä innokkaasti ihmisiä, jotka niihin uskovat. Kummassakin tapauksessa syyllisiä ovat

ajan hengen ajamat ihmiset, jotka kulloinkin tarttuvat vallalla oleviin aatteisiin niitä loppuun saakka koskaan harkitsematta. Kun puhutaan vähemmän älykkäistä ihmisistä, he eivät tutki asioita lainkaan, ja kun on puhe älykkäämmistä, koulutetuista ihmisistä, he tutkivat vain sitä puolta, joka on omiaan puoltamaan heidän omia näkemyksiään. Jos tiedemies alkaa tutkia uskontoja henkilökohtaisen totuudenetsinnän tarkoituksessa, hän ani harvoin tutustuu noiden uskontojen omiin pyhiin kirjoihin ja pyrkii tajuamaan niiden sanomaa sisältä käsin: ei, hän alkaa tutkia muiden tiedemiesten tutkimuksia, ja siten ottaa silmilleen sellaiset lasit, jotka muuntavat totuuden sopimaan hänen oman, aiemmin rakentuneen maailmankatsomuksellisen palapelinsä sopiviksi osiksi.

Luulisi olevan selvää, että objektiivista totuutta ei tällä tavoin löydetä. Se on kuitenkin kaikkea muuta kuin selvää nykyisellä ajallamme. Länsimainen ajattelu, joka pohjaa hyvin pitkälti tieteelliseen materialismiin, on luonut ihmisten kasvualustaksi maailmakuvan, jossa ei lainkaan osata kysyä perimmäisiä kysymyksiä. Jopa Descartes – tyypillinen ja hyvin tunnettu länsimaalainen filosofi – joka pyrki omassa menetelmässään johdonmukaisesti ja korostetusti epäilemään *kaikkea*, ei lopulta osannut (tai halunnut) päästää irti omista opituista assosiaatioistaan ja dogmeistaan koskien jumaluutta. Päättelyssään *jonkin* henkisen toiseuden olemassaolosta, hän muitta mutkitta katsoi tuon päättelyn esiin nostaman henkisen toiseuden olevan kristinuskon Jumala. Selkeä erehdys, voivat nykyajan tieteelliset ajattelijat nyt sanoa – mutta ovatko he itse kovin toisenlaisessa tilanteessa? Skeptikot ja vapaa-ajattelijat ovat jo ymmärtäneet, että kristillisen perinteen mukaisen raamatunlukutavan esiin nostama Jumala ei voi olla todella olemassa oleva olento, ja tästä he ovat hypänneet suoraan siihen johtopäätökseen, ettei minkäänlaista Jumalaa tai henkeä voi olla lainkaan olemassa. Kuinka vapaata

ajattelua tällainen on? Descartes elää ja voi hyvin länsimaisessa yhteiskunnassa – ylösalaisin kääntyneenä.

TOTUUS on kaikkia uskomustapoja – *tieteellisiäkin* – korkeampi.

- Johannes Nefastos, 3. 2. 2008

P.S. Tähän uudistettuun versioon on muiden muutosten ohella liitetty joitakin alaviitteitä tekemään teksti satunnaiselle lukijan helpommin lähestyttäväksi. Olen kuitenkin pyrkinyt pitämään näiden alaviitteiden määrän mahdollisimman vähäisenä.

I

”Nerokkuus on järkeen sovellettua mielikuvitusta.”

- Eliphas Levi

Mielikuvituksettomuus, ei rajaavan vaan avartavan älyn puute (teosofian termein: *kâma manaksen* painottaminen puhtaan *manaksen* kustannuksella¹) on aiheuttanut tällä tieteen suurten edistysaskelten aikakaudella ilmiön, jota voisimme kutsua ”tieteen uskonnoksi”. Tieteen, todellisen scientian, tulisi pitää sisällään huomattavasti laajempi ja kokonaisvaltaisempi aineisto kosmologiansa muodostamiseen, kuin mitä on hallussaan nykyajan materialismin separatiivisilla osa-alueilla yhteensä.

Kuten keskiajalla ahdistettiin ihmisen älyä ja saatiin siten hänen tunneluontonsa kasvamaan kimeeroita, siten kostaa nykyisin kahleistaan päästetty, menneen ajan perintönä keskenkasvuiseksi ja muotopuoleksi jäänyt Järki silmän silmästä uskonnolle, heittäen sen aikakautiset todistukset omalle terminologialleen käsittämättöminä hypoteeseina halveksien pois tietoisuudestaan – ja telkeää siten itseltäänkin vastaisen kehittymisen mahdollisuuden. Kuitenkin nykyajan tieteen skeptisiä kannattajia saattaisi hämmentää ajatus – jos he sitä ikinä kokonaisvaltaisesti tutkittavakseen ottaisivat – kaiken todellisen nerokkuuden, myös tieteen keksinnöt ja kaavat aikaansaaneen, alkuperästä. Filosofiset ja loogiset todistukset ovat heitä vastaan, mutta sokeina kaikelle paitsi *omalle* totuudelleen he tuijottavat empiirisen todistuksen ja toistettavuuden dogmeihinsa yhtä harmillisina

¹ Minitut sanskritinkieliset nimikkeet tarkoittavat ”halu-mieltä” ja ”mieltä”, ja kuvaavat teosofien terminologiassa niitä älyn vastakkaisia aspekteja, joista ensimmäinen käsittelee materiaalisia, konkreettisia asioita, jälkimmäinen abstrakteja ja yleismaailmallisia.

tieteen inkvisiittoreina kuin vanhan ajan papisto itse itselleen muodostamiinsa totuuden mittapuihin. Mitat ja punnuksot ovat tiedemiehen Raamattu, johon hän uskoo enemmän kuin omaan, todellisuudessa näin ollen perin pimitettyyn ja ahtaalle pakotettuun järkeensä. Ja samoin kuin kirkon paimenilla oli heidän viittauksestaan alati uskoon valmiit laumansa, niin on myös nykyisen tiedeuskonnon papistolla omat uskovaiset seuraajansa, jotka jonkin iskevän, *huuhaalle* naureskelevan kirjoituksen luettuaan ovat valmiita julistamaan kuorossa asian kuin asian todistetuksi (tai vielä useammin: kielletyksi) hoosiannan kera. Kuitenkin atomi, jota kukaan heistä ei ole nähnyt, ja tähti, joka taivaalla loistaessaan antaa oppimattomalle katsojalleen täsmälleen saman verran autoritääristä tietoa kuin tuhat tai satatuhatta vuotta sitten, ovat näille pyhille yksinkertaisille läpikotaisin selvitettyjä maailmoja, joihin tieteen suuret nimet ovat käyneet iskemässä valloittajanlippunsa ”järjen ja edistyksen” suuremmaksi kunniaksi.

On surullista nähdä, että valtava määrä energiaa uhrataan tämän tieteen jumaluuden alttarilla ulkoisten olojen kehittämiseksi samalla, kun sisäinen, sielullinen totuus yhä kuihtuu. Tämä ei johdu siitä, että ihmisellä olisi nyt ”kyllyksi tietoa hylätäkseen menneiden aikojen taikauskoinen vakaumus yliaistillisten voimien olemassaolosta”, vaan siitä, että nykymaailman ihmisiä – joukkona yhtä ymmärtämättömiä kuin jokaisena aikakautena tähän saakka – ohjaa kyseenalaistamaton luottamus heidän maallisten ohjaajiensa kulloisiakin mielipiteitä kohtaan; ja noiden mielipiteiden ulkoinen muoto sattuu tiettyihin historiallisiin tosiseikkoihin pohjautuen olemaan tällä hetkellä ”agnostinen” – mikä merkitsee itse asiassa avoimuutta teeskentelevää, uskonvaraista ateismia.²

² Agnostikon vakaumus varman tiedon mahdottomuudesta on samalla tapaa hataran induktion pohjalle perustuva epäfilosofinen väite kuin ne, joita löydämme ateistin ja materialistin (toki myös

Kuitenkaan me emme kirjoita tätä halussa iskeä takaisin heitä, jotka ovat loukanneet pyhimpiä tuntojamme, eettisiä ja hengellisiä vakaumuksiamme. Me käännämme toisen posken uskoen, että tämä on oikea tapa osoittaa omaavansa myös moraalisesti ylempiarvoinen oppirakennelma. Sen sijaan on kirjoituksemme suunnattu *antamaan informaatiota* niille ihmisille, jotka ehkeivät koskaan ole kuulleet mahdollisuudesta tukeutua hengelliseen maailmakuvaan yhtä lailla todistettuna ja järjellisenä valintana kuin yleisen mielipiteen jumaloimaan materialistiseen/skeptiseen nihilismiin, joka katsoo kaikki ihmiskunnan suurimmat saavutukset ja suurimmat sielunkyvut aivosähkön poikkeavuuksista johtuneiksi yksittäisiksi kummajaisiksi. Ei yksikään filosofi tai metafysikko kykene ikinä perustelemaan, miksi agnostisismi tai ateismi olisi todenmukaisempi tai älykkäämpi maailmakuva kuin salatieteiden vastaava; yhtä lailla ei kukaan empiristinen tiedemies koko empirisen todistuksensa arsenalilla saata todistaa johtopäätöksiään aineen kaikkivaltiuudesta ja hengen olemattomuudesta (tai sen tarpeettomuudesta aineellisten prosessien yhteydessä tms., kuinka hän tahtookin asian ilmaista) yksilölle, jonka omat sielulliset & älylliset kokemukset, elleivät fyysisesti tehdyt empiriset havainnot parapsykologisesta fenomenasta, todistavat oikeiksi hänen oman vankkarakenteisen maailmakuvansa.

Siis etsikää! Tutkikaa. Vertailkaa! Kuka todella on käynyt läpi *Corpus Hermeticumin* kaikkine perillisineen antiikin, keskiajan ja lähimpien vuosisatojen julkaistun okkulttisen materiaalin kanssa, joutuu ainakin myöntämään, että ko. maailmankatsomus on erinomaisesti perusteltu ja todennettu yksin teoreettisestikin, mikäli sen todistuksiin tahdotaan todella paneutua, ellei hän haluakaan itse luopua omasta uskostaan *sancta scientiaansa*.³ Hän uskokoon mitä

monen teistin ja spiritualistin) maailmakuvista. Pitää varmana ettei varmuutta voida löytää on silmin nähden itsensä kumoava teesi.

³ Pyhään tieteesensä.

tahtoo, mutta ”pseudotieteiksi” halventavasti alennettujen, näkymättömän maailman olemassaolon päättelevien tieteenhaarojen suorastaan kriminaalinen tuomitseminen ja mielipiderasismi suhteessa niiden tunnustajiin on saatava lopultakin päättymään. Tieteen, kuten se nykyään käsitetään, synty on jo vuosisatojen päässä menneisyydessä, ja vaikka tällainen ikä ei oikeuta sen omaksumaan despoottiseen kantaan, sen pitäisi jo olla kylliksi jotta lapsellisesta uhosta ja toisinajattelevien tuomitsemisesta voitaisiin luopua kerta kaikkiaan; sillä pohjimmiltaan näihin ei ole olemassa mitään muuta syytä kuin tieteen seuraajien petollinen hybris.

II

”Jokainen fyysikaalinen selitys selittää erityisilmiön lähtemällä sen syyistä, mutta näiden syiden sarjan, kuten a priori – siis täysin varmasti – tiedämme, ulottuu taaksepäin äärettömyyksiin, joten ainoakaan syy ei yksinkertaisesti ikinä voi olla ensimmäinen. Sitten taas johdetaan jokaisen syyn vaikutus luonnonlaista ja tämä vihdoin luonnonvoimasta, joka pysyy kokonaan selittämättömänä. Tämä selittämättömyys taas, mihin kaikki ilmiöt tuossa niin selvässä ja luonnollisesti selitettävissä olevassa maailmassa – ylimmästä alimpaan – palautuvat, paljastaa juuri, että koko senluontoinen selitys on vain ehdollinen, tavallaan vain ex concessis eikä suinkaan oikea ja riittävä... Sen tähden näemme nykyään luonnon kuoren tutkituksi mitä tarkimmin, suolimatojen suolimatot ja syöpäläisten syöpäläiset hiuskarvalleen tunnetuiksi, mutta jos tulee joku – kuten esim. minä – puhumaan luonnon ytimestä, niin häntä ei kuunnella, vaan ajatellaan, ettei se kuulu asiaan, ja saivarrellaan kuorista edelleen.”

- Schopenhauer: Ihmisen metafyyillisestä tarpeesta

Kuinka ahdistavaa, kuinka kiusallisen järjetöntä on se sokea kunnioitus, joka kansalla aina on kulloistakin auktoriteettia kohtaan. *Vox populi, vox dei*⁴ on tosiasia, jonka selittämiseen ehkä parhaiten kykenisivät astrologit – nuo eräät tieteen kiivailijoitten ahkerimmin pilkkaamista okkulttisen tieteen soveltajista. Nykyajan jalustalle nostetun auktoriteetin nimilaatassa lukee *TIEDE*, mutta tämä on pelkkää petkutusta. Todelliselle tieteelle ei ole olemassa sellaisia materialismin keksimiä todistuksen rajoja kuin mitä nykyään pidetään itsestään selvinä. Kautta pitkien aikakausien on okkulttinen tiede elänyt yhtä täydellisenä ja kokonaisvaltaisena oppina, ja läpi koko tämän pitkän tradition on aina esiintynyt poikkeusyksilöitä,

⁴ Kansan ääni on Jumalan ääni.

joilla on ollut kylliksi ymmärrystä havaitsemaan sen täydellinen ja aukoton totuus. He ovat tulleet vakuutetuiksi omissa tutkimuksissaan – niissä, joihin tiede ei voi alentua pelätessään menettävänsä altaan tuon hiekkapohjan, jolle kaikki sen omat dogmit on valmistettu: uskon toistettavissa olevan aineellisen todistuksen ylivertaisuuteen, ja ehkä ennen kaikkea pöyhkeän luulon omien loogisten kykyjensä ja järjen doktriiniensa muodollisesta ylivertaisuudesta.

Tässä kirjoituksessani koetan kiinnittää huomiota muutamiin niistä materialistiselle tieteelle esitetyistä todisteista, jotka osoittavat oikeaksi okkulttisen tieteen ilmiöt, sekä aavistuksen verran raottamaan pientä aluetta siitä filosofian ja metafysiikan todistuksesta, joka niinkään osoittaa ”eksaktin tieteen” pohjimmaisesta epäloogisuudesta ja uskonvaraisuudesta. Minulla ei luonnollisesti ole harhoja näiden todistelujen arvosta tiedemiesten mielipiteiden muuttamiseen, mutta sen sijaan pyrin vetoamaan niihin muutamiin, jotka eivät uskalla ”uskoa” okkultismiin tai henkisyyteen/yliaistillisiin ilmiöihin ylipäättään, vaikka tuntevatkin sisässään, etteivät tieteen todistukset heitä kokonaan saata tyydyttää. Ilmiöllisten todisteiden puoleen taas huomautettakoon, että ne esimerkit joihin tässä olen viitannut ja joita olen lainannut, ovat hyvin vähäisiä ja tuskin edes kärki siitä jäävuoren huipusta, jota on esitetty ja alati esitetään todistuksena ”näkymättömän maailman” olemassaolosta.

Näitä, kuten muitakin todistuksia odottavat tiedeuskonnon tuomioistuimessa sellaiset toimenpiteet kuin:

- a) Suoralta kädeltä kiistäminen.
- b) Syytteet valheesta ja petoksesta.
- c) Esitettyjen faktojen tarkoituksellinen väärintulkinta.

d) Iva, ironiset pilkkapuheet ja ilmiöiden esiintuojien henkilökohtainen mustamaalaaminen.

e) Parhaimmillaankin olankohautus ja asian unohtaminen: *”Tiede tulee selittämään tämän asian myöhemmin, ellen voikaan tehdä sitä juuri nyt!”*

Kaikista näistä olen nähnyt niin lukuisia esimerkkejä, ettei niiden esiintyminen kirjoitukseni yhteydessä vaikuta minuun millään tavoin. Koko intelligentti ja pinnalta sofistikoitunut akateeminen maailmamme on niin materialististen ennakko-oletusten läpäisemä, ettei sitä puhdisteta vuosisadassa tai kahdessa.

III

”Jos kerran jossain kehitysvaiheessa kasvista tai vaippaeläimestä täksi jaloksi ihmiseksi häneen on kehittynyt älyllisillä ominaisuuksilla varustettu sielu, ei voi olla järjenvastaista tulla siihen tulokseen ja uskoa, että ihmisen havaintokyky myöskin yhä kehittyy ja tekee hänet kykeneväksi löytämään tosiasioita ja totuuksia myös tavanomaisen tietopiirimme ulkopuolelta.”

- H. P. Blavatsky: Hunnuton Isis

Valitettavasti okkulttisen tieteen otaksuttu yhteys kaikkialla rehottavaan New Age – liikkeeseen antaa monia aseita niiden käsiin, jotka haluavat yrittää sen kannattajien vahingoittamista ja eristämistä julkisesta keskustelusta. New Age on ikivanhan opin lapsi, vastasyntynyt ja tyystin ymmärtämätön pienokainen, jonka naiivit kannattajat tekevät kyllä tavallaan hyvää työtä yliaistillisen tieteen popularisoijina, mutta samalla antavat sen puhtaille, filosofisille opeille mitä naurettavimman leiman. Tiedeuskovaisen ei tarvitse kuin viitata ufoihin, auratulkintaan, uusiin terapiamuotoihin tai television noitasarjoihin, ja vähemmän kärsivällinen okkultisti tuntee lannistuvansa. Nämä kaikki, ja sadat muut parapsykologiaan liittyvät nyky maailman ilmiöt ovat kyllä sukua okkultismille, mutta ne ovat siitä sittenkin yhtä kaukana kuin lastensarjakuva Rembrandtin mestariluomuksista. Väittää jälkimmäisiä epätaiteellisiksi sen tähden, että ne kuuluvat kuvataiteisiin kuten edellinenkin, lienee luvattoman laaja yleistys useimpien mielestä.

Tieteellä ja filosofialla on aina ollut marttyyrinsa siinä missä uskonnoillakin. Brunon, Galilein tai Sokrateen nimiä tuskin tarvitsee palautella lukijan mieleen tässä yhteydessä. Kuinka monet temperamentiltaan tai tehtävältään erilaiset

filosofit ovatkaan kärsineet tietämättömän kansanjoukon ennakkoluulojen tuomat rajoitukset hiljaisuudessa, kantaen keksintöjensä tai oppiensa salaisuudet mukanaan unohdukseen? Eräs tunnetuimpia okkultismin marttyyreja oli 19. vuosisadan lopulla eräs sen kaikkein suurimmista esiintuojista. Jelena Blavatskaja, englantilaistuneelta nimeltään H. P. Blavatskyna paremmin tunnettu, oli eräs onneton, jonka ”julkinen poltto” kesti koko hänen okkulttisen opetusaikansa – ja jatkuu yhä. *Hoi polloi*⁵ professori-inkvisiittoriensa johdolla ovat siinä määrin pilkanneet tätä nerokasta salatieteilijää – joka, kuten useimmat aateveljensä, oli tämän pinnallisen maailman silmissä ehdottomasti eksentrikko ja mahdoton olento – että asiaa voi vain hämmästellä. Kuka tahansa, joka on lukenut ajatuksella kannesta kanteen hänen ”Salaisen Oppinsa”, tuntee joko suunsa sinetöidyn pilkkaamiselta ikiajoiksi paitsi Blavatskyn itsensä, myös okkultismin suhteen yleensäkin; tai sitten hänen aivonsa ovat muodostuneet nähtävästi samasta materiaalista niitä ympäröivän kallon kanssa, niin ettei ”hengen temppeliä” suojaavaan muuriin ole tässä tapauksessa jäänyt edes ikkunaa, josta auringonvalo voisi arkana kurkistaa sisään.

Olen lukenut mitä erilaisimmista yhteyksistä lukuisia luonnehdintoja Blavatskysta, jonka merkitystä nykypäivän okkultismille ei voi yliarvioida. Muutamat näistä julkisista esityksistä on valmistettu niin, että niiden sisältämä iva pysyy tietyn kohteliaisuuden hunnun alla, mutta useimmissa näin ei ole asian laita ollut, vaan vihamielisyys on ollut avointa. Niin kauan kuin tällaisia herjaavia kirjoitelmia lukevat henkilöt, jotka tietävät asiasta vielä vähemmän kuin alkuperäiset kirjoittajat (eli toisin sanoen ovat tuskin kuulleet Blavatskyn nimeäkään mainittavan aikaisemmin), esitys saavuttaa päämääränsä tieteellisen maailmankatsomuksen eteenpäin viejänä ja salatieteellisen filosofian ja sen ilmiöiden lannistajana. Sen

⁵ Suuret kansanjoukot.

sijaan tällaisten yksitahoisten esittelyjen tullessa sellaisen henkilön tutkimaksi, joka on perusteellisesti syventynyt Blavatskyn väittämiin hänen omien teostensa, ei minkään toisen käden lähteiden kautta, ne esiintyvät aivan eri valossa. Tällöin ei lukija voi olla huomaamatta arvostelijain syvää tietämättömyyttä sekä sitä melkein pä punastuttavaa pätemisen tarvetta, joka tulee esiin perusteettomasti esitetyissä syytöksissä, jotka esiintuodaan ”tieteellisen” mielipiteen leimaa näennäisesti kantavassa muodossa.

Tällä en millään muotoa pyri väittämään, että jokainen muka-okkultisti omaisi ihmeellisiä kykyjä, tai että kaikki väitetyt parapsykologiset ilmiöt olisivat todella tapahtuneet – vielä vähemmän sitä, että ko. ilmiöistä tehdyt johtopäätökset niiden syistä osuisivat oikeaan. Suuri osa väitetyistä ilmiöistä ja ”okkulttisista” hypoteeseista on ehdottomasti valhetta, ja kuitenkin: ei savua ilman tulta. Todellinen oppi, todellinen filosofia, todelliset ilmiöt ovat olemassa, eivätkä mitkään valheelliset kopiot enempää kuin panettelukaan tee olemattomiksi niiden omaa todellisuutta.

IV

”En voi uskoa ilmiöiden tapahtuvan, ellen niitä itse näe. Näyttäkää sellainen minulle, ja minä uskon, en ennen.’ Monet ihmiset erehtyvät näin sanoessaan siitä, mitä he tulisivat uskomaan, jos tapahtuma heille näytettäisiin. Olen yhä uudelleen ja uudelleen nähnyt sen kaltaisten ilmiöiden tutkimiseen tottumattomien ihmisten sivuuttavan ehdottomasti aidot ilmiöt. Ne eivät ole jättäneet jälkeensä mitään vaikutelmaa, paitsi suuttavan vakaumuksen siitä, että heitä on jollakin tavalla petkuttettu.”

- A. P. Sinnett: *Salainen Maailma*

Tieteen hurskaat patriarkat nyt varmaan ojentavat tämän kirjoittajaa huomauttamalla isällisesti, että mainittuun ”loistavaan” Blavatskyyn kohdistuva modernin maailman kritiikki pohjaa aitoon ”tieteelliseen tutkimukseen” Psykkisen Tutkimuksen Seuran kuuluisan raportin muodossa. Ehkäpä niinkin, mikäli tahdomme asettaa yhden ko. seuran jäsenen taannoisen mielipiteen ja jälkikäteen kokoon haalitun ”todistusaineiston” kumoamaan kymmenien henkilökohtaisesti Blavatskyn okkulttisia ilmiöitä tarkastelemassa olleiden mielipiteiden ja omien havaintojen auktoriteetin (ks. esim. Sinnetin *Salainen Maailma* ja Wachtmeisterin *H.P.Blavatsky ja Salainen Oppi*, lukuisten joukosta). Mutta sitten kysymme vuorostamme näiltä skeptisismien apostoleilta, kuinka he *eivät ole tulleet maininneiksi* Psykkisen Tutkimuksen Seuran ”toista raporttia”, eli sen myöhemmin julkaisemaa kriittistä tutkimusta nimeltään *H. P. Blavatsky and the Society of Psychic Research, An Examination of the Hodgson report of 1885*, jossa Tutkimusseuran jäsen (tri Vernon Harrison) kohta kohdalta esittää seuran alkuperäisen raportin epätieteellisyyden ja hätiköidyt johtopäätökset?

Tosiasioden ”valikoidusti esittäminen” on luvallista johtaessamme kansaa pois taikauskon harhoista, lienevät tieteen puolestapuhujat järkeilleen, seuraten uskollisesti keskiaikaisia edeltäjiään: dogmaattisia kirkkoisia. Mutta luultavampaa on sentään, että tieteen kelpo juhdat, empiirisen todistuksen pyörillä eteenpäin vaappuvan jumalankuvan kyseenalaistamaton vetokoneisto, ovat pikemminkin vain *yksinkertaista* hyvää tarkoittavaa älymystä, joka ehdottomasti uskoo oman toimintansa oikeutukseen ja totuuteen, ja jonka ainoana aavistuksenomaisena särönä lienee anteeksiannettava tarve esiintyä auktoriteettina ja totuuden avainten ainoana haltijana nykymaailmassa.

Esittää heidän tavallaan fysiikan ja metafysiikan, aineen ja hengen maailmat toisistaan erotetuiksi kokonaisuuksiksi on nykyajan tieteellisen tai ”humanistisen” maailmankatsomuksen suuri kompastuskivi. Parhaimmillaan ne, jotka ylipäänsä tunnustavat näiden käsiteparien jälkimmäisten osien olemassaolon, asettavat ne riippuvaisiksi edellisistä, vaikka asia itse asiassa on päinvastoin. Sanoa, että nämä asiat ovat tyystin erossa toisistaan, ja että tieteentekijä ei voi sanoa mitään henkisydestä, on sama kuin väittää, että M. C. Escherin kontrastikuvioissa ei mustilla hahmoilla ole mitään tekemistä valkeiden kanssa, sillä ne *ihmissilmälle* (heille ainoa pätevä totuuden mittapuu) voivat näyttäytyä ymmärrettävinä hahmoina ilman vastaparejaan. Kuitenkin kaikki tuo sivistynyt ja sofistikoitunut väittely toverillisessa hengessä on pohjimmiltaan kuollutta, sillä se seisoo inhimillisen turhamaisuuden, lapsellisen kerskailunhalun ja pätemisen savijaloilla, jotka ovat vain näennäisesti ottaneet objektiivisen totuudenetsimisen haasteen etsiäkseen viihdytystä maailmassa. Hyvä niinkin! Tieteellistä fanatismia me emme todellakaan jää kaipaamaan. Sen sijaan uskonnon ja filosofian todistusten vakava sovittaminen ja soveltaminen tieteeseen olisi oven avaamista mahdollisuuksien ja löytöjen aarrekkamioon, jossa tehdyt tutkimukset eivät olisi lainkaan niin mahdottomia

hallita ja erillään kaikista realiteeteista, kuin mitä tiedeuskovaiset tahtoisivat ajatella. Luonnollisesti tällaisessa fuusiossa olisi valtavasti työtä, mutta se olisi yhtä kaikki mahdollista. Ja silloin, kun kaikki tieteenalat olisi valjastettu palvelemaan todellista tiedonhalua, ei akateemisella sivistyksellä pätemistä eikä mikroskooppisten tekijöiden listaamista jonkin pienen erikoisalueen käytettäväksi, silloin voisi todellinen ihmisyyys ja humanismi ottaa titaaninaskeleita eteenpäin kokonaisvaltaisen kehityksensä tiellä.

V

”Nykyään moni oppinut epäilemättä kannattaa tällaista agnostista, yliaistillisten asioiden tietämiseen kielteisesti subtautuvaa katsantokantaa – voisi melkein sanoa tieteellistä taikauskkoa – ‘Ignoramus et ignorabimus’”

- Myers: Ihmisen itselöllisyys

Niin, niin, tiedän; meitä okkultisteja syytetään fantasteiksi, hourailijoiksi, epävakainksi persoonallisuuksiksi, sillä ”kuka voisi pitää mahdollisena ilmiselvää järjettömyyttä?” – ja järjettömän alue on tässä tietenkin se osa ilmiöitä ja filosofiaa, jota tiede ei ole katsonut tarpeelliseksi mahduttaa *omaa* ”Elämän Kirjaansa”, jonka sivuilla komeilevat kultakirjaimin sellaiset nimet kuin Darwin, Freud, Einstein, Newton... Kaikki kunnia heille, mutta eivätkö he kuitenkin pikemmin avanneet teitä niiden sulkemisen sijaan? Darwin ei tohtinut esittää teesejään niin dogmaattisina kuin nykytiede evoluutio-oppinsa *filosofista* (!) puolta esiintuo; Freud paljasti oman tieteensä *uskonnolliset* juuret sitä itse tajuamatta; Einstein oli todellinen, avoin tutkija eikä pelännyt henkeä koskevien kysymysten puolueetonta tarkastelua; Newton harjoitti aikansa okkulttisista suunnista parhaiten tunnettua, nim. alkemiaa. Aidon neron ja uudisraivaajan työ on aina henkistä, henkeen sidottua, hengestä ammentavaa, sillä *henki* todellakin on neron *sine qua non*.⁶

Kuinka, oi kuinka te nykyajan skolastikot saatte kasattua näiden suurten uskonpuhdistajien haudoille heidän kammoksumiensa epäjumalten – suvaitsemattomuuden ja sokean vastustuksen – kappelin? Ja elleivät he siitä pahastu, on jotain, joka pahastuu; joka jälleen vetää tiukemmin kasvoilleen

⁶ Välttämätön tekijä.

ikiäikäistä huntuaan, joka siten tulee pelon naamioksi käsitettynä puolittain ja epätäydellisesti, ilman henkeä ja moraalialia... Tiede, joka *osin* paljastettuna, *korkeammalta olemuspuoleltaan kiellettyä ja vieroksuttuna* tulee kiusaajaksi ihmiskunnalle, jota sen tulisi valaista.

Okkultismi on ainoa todella eksakti ja yleispätevä filosofia, koska se ottaa huomioon *ilmennyksen koko spektrin*, luotujen maailmojen moninaisuuden, rinnakkaisilmiöt jne., johtaen kaikki YHDESTÄ perustotuudesta ja kaikkialla vaikuttavista synkreettisistä laeista ja arkkityypeistä. Mikäli tiede tulevaisuudessa löytää nykyisin turhaan etsimänsä ”viisasten kiven”, yleispätevän teorian nykyisin erillisinä tuntemilleen perusvoimille, tulee se olemaan *okkultismi*. Kunnes tämä piste saavutetaan – kunnes hengen lait tunnustetaan todellisiksi taustavaikuttajiksi fyysisille ilmennyksilleen – ovat kaikki tieteen kaavailut ja teoriat vain pimeässä kompastelua.

”Tähtien ja atomien välillä on syvällinen yhteys, joka liittää mikromaailman ja makromaailman toisiinsa.” Näin kirjoittaa Martin Rees tieteellisessä julkaisussaan Avaruuden avainluvut, mutta samantyyppisiä lausuntoja voimme löytää niinkin paljon hänen tunnustuksellisesta kannastaan eroavilta henkilöiltä kuin Aleister Crowleyta tai Hermes Trismegistoksen arvonimellä esiintyneeltä antiikin ajan salatieteellisen opin puhemieheltä. Vastaavuuden laki, jolle tiede nauraa sitä ymmärtämättä, ei ehkä ole nähtävissä silmin tai mikroskoopin linssin lävitse, mutta mielen linssi saattaa hyvinkin oikein asetettuna valaista asian henkilölle, joka ei ole tahrannut sitä itsetyytyväisyyden ja dogmiuskon likaan. Tutkikaa! Me okkultistit emme sano: uskokaa, sillä meidän maailmankatsomuksemme mukaan ei pelkkä usko voi johtaa ihmistä mihinkään todellisiin saavutuksiin. Entä kuinka moni niistä valveutuneista, jotka vannovat valansa sormet Bohrin ja Planckin nimien päällä,

todella ymmärtää, todella on itse kokenut ja ajatellut loppuun hänelle heitetyt teesit? Hänen kirjahyllyään koristavat rivit tieteellisten nimien esittämiä ”faktoja”, mutta silti hän on kuin tuo Dhammapadan mainitsema tietämätön, joka buddhanoppia tuntematta sanoo sitä tunnustavansa, vaikka vain ”laskee vieraiden lehmiä”. Mitä hän luulee tajunneensa? Hänen voittonsa ei ole hänen; hänen maailmakuvansa ei ole hänen; vain sattuma on viskannut hänet luottamaan pyhään tieteeseen eikä pyhään Krishnaan, Buddhaan tai Kristukseen. Tämä on tosiasia, vaikka nämä eri uskonnot vetoavatkin erilaisiin aspekteihin ihmismielessä. Kuitenkin elämä on aina uskonvaraista siihen päivään saakka, jolloin ihmistajunta koskettaa lähdeään ja ymmärtää ensimmäisenä: ”Minä en tiedä mitään!” Tästä sokraattisesta pimeydestä okkultismi *alkaa* – mutta sen omega, loppu, sikäli kuin sellaisesta voidaan lainkaan puhua, on aivan toisaalla. Tieteellinen ajattelu sen sijaan voidaan minä tahansa hetkenä muutamalla perustavanlaatuisella kysymyksellä palauttaa tähän alkutilaan, josta se ponnistautuu suuntaansa ”*yksin uskosta*”.

VI

”Yhä edelleenkin lähdemme siitä olettamuksesta, että järjelliset lait säätelevät maailmankaikkeuden tapahtumia, ja nämä lait me yritämme löytää.”

- Stephen Hawking: Ajan lyhyt historia

Niin todellakin, salatieteilijä viimeisenä sanoisi universumin ilmennysten uskomattoman taidokkaan, monimutkaisen mosaiikin perustuvat järjettömien, tai omia lakejaan rikkovien luonnonvoimien pohjalle. Mitään tällaista väitettä ei hänen taholtaan pidä kuvitella. Se, että hän (kuten ulkopuolinen tarkkailija sanoisi) otaksuu olemassaoleviksi sellaisia lakeja maailmankaikkeudessa, joita tiedemies ei saata kuvitella, ei tee itse ilmennyksen lainmukaisuutta vähemmän horjumattomaksi. Päinvastoin: kaikki vaikuttaa kaikkeen, kaikki on kaikessa, niin ylhäällä kuin alhaalla – nämä vanhat salatieteelliset ilmaisut osoittavat selvästi, että sen esiintuojilla on todellakin ollut käsitys yhtenäisteoriasta, joka muutaman yksinkertaisen olion keskinäisistä vuorovaikutussuhteista voi päätellä minkä tahansa johdetun ilmennyksen lainalaisuudet, muodot ja ominaisuudet. Kuten matematiikka käyttää vain muutamia numeroita vaikeimpienkin laskutoimitusten ”ruumiina” ja muutamia tapoja niiden keskinäiseen kanssakäymiseen näiden olioiden aktioina, niin käyttää myös salatieteen metafysiikka apunaan aksioomia, jotka soveltuvat niin pienen kuin suurenkin maailman salaisuuksien perinpohjaiseen selvittämiseen.

Tieteen edustaja voi nyt esittää vastaväitteensä esim. seuraavasti: ”Olכוןkin, että lukuihin voisi liittyä tiettyjä käytännöllisiä piirteitä, jotka oikeuttaisivat käyttämään niitä tietyn maailmankatsomuksen arkkityyppisinä perusprinsippeinä, kuten tehtiin muinoin Pythagoraan akatemiassa. Mutta eikö nykyajan ns. okkultisteista ja

henkeen uskovista itse asiassa varsin harvat ole kiinnostuneita matemaattisesta magiatieteestä ja kosmoksen tasopintojen kaartumisista? Pääsääntöisesti he näyttävät edustavan aivan erityyppistä maailmankatsomusta, kuin mille nämä ovat tärkeitä asioita.” – Tällainen vastaväite olisi aivan paikallaan ja perusteltu. Nyt kuitenkin on olemassa monia muita ”säteitä”, jotka lähtevät okkultismin auringosta tai sen henkisen aatemaailman kiintotähdestä; järjen säde on näistä vain yksi. Se on erittäin tärkeä, mutta kuitenkin ei ainoa tapa lähestyä ja jäsentää itselleen maailmaa, ja niinpä monet henkisyysen taipuvaisista ihmisistä etsivät tältä suunnalta totuutta aivan muilla keinoilla, uskontojen tie (mystisismi) eräänä esimerkkinä, yleinen altruismi toisena, jne. Ei järki ole ainoa tie, vaan samaan päämäärään johtavat useat polut. Yhteinen päämäärä yhdistää kaikkia okkultisteja ja spiritualisteja,⁷ mutta eivät kaikki ihmiset ole kykeneviä pitkälle vietyyn metafysiikkaan: heidän tehtäväkenttensä on toisaalla saman aatteen palveluksessa.

Tiede, joka nimenomaisesti painottaa älyä ja ”järkevää” suhtautumista maailmaan, joutuu myöntämään joko a) että se itse ei ole järkeen, vaan uskoon perustuva konstruktio, tai b) että sen on välttämättä tulevaisuudessa laajennettava tutkimiansa luonnonvoimien aluetta, ja hyväksyttävä ainakin mahdolliseksi, ellei ehdottoman varmaksi, näkymättömien mutta ei ”yliluonnollisten” maailmojen ja näillä tasoilla vaikuttavien erityisten luonnonlakien (vastaavuuden, synkronisiteetin ja nk. karman lait vain muutamia mainitakseni) todellisuus. Tästä myönnytyksestä seuraisi välttämättä kaiken okkulttisen tieteen nykyisen herjaamisen lopettaminen, tosiasioiden näkeminen uskontojen ja mystiikan maailmakuvissa, ihmisyyden ”tieteellistenkin” mahdollisuuksien avartuminen nykyisestä melkein pä äärettömiin laajuuksiin, jne. Muuta emme toivo, emmekä kaipaa mitään uutta tunteen ja

⁷ Spiritualismi = hengellisyys. *Spiritismi* on aivan eri asia, vaikka siitä aikanaan käytettiin tätä samaa nimikettä.

mielikuvituksen ylivallan aikaa: ainoastaan viisasta liittoa älyn ja emotion, hengen ja aineen välillä.

Entä mitä tähän sanoo nykytiede? – ”*Hierarkkisesti rakentunut maailma ei voi olla dynaamisesti yhtenäinen kokonaisuus. Iskulause ’kaikki vaikuttaa kaikkeen’ ei pidä paikkaansa. Luonto on moninaisten prosessien vilinää, jossa monet vuorovaikutukset ovat toisistaan eristyneitä.*” Tämän dogmaattisen väitteen esittää Yrjö Haila kirjoituksessaan *Luonto ja luonnon tuho* (kirjasta *Lopun leikit*, toim. Tuomas Lehtonen). Ymmärrämme hänen maailmakuvansa, joka saa aikaan tällaisia väitteitä, mutta sitäkin paremmin ymmärrämme oman kantamme universaalisti yhtenäisestä luonnosta, josta pidämme kiinni paremmin perusteltuna teoriana. Tässä on eräs peruskysymys – kysymys kokonaisvaltaisesta ykseydestä – jonka tutkiminen maksaa vaivan. Asian filosofinen pohja kaikkien aistimiskykyisten ja aistittavien (ajattelijoiden ja ajateltavissa olevien) olioiden yhteydestä on todennettavissa oleva seikka ilman, että luovumme edes Descartesin väitteestä; päinvastoin, voimme jopa syventää hänen cogitoaan⁸, kuten olemme tehneet Fosforoksessa, ja jota suuntaa viitoitti myös Levi omassa okkultismin doktriinissaan. Kun ymmärrämme, ettei kosmos voi olla kuin yhtenäinen, ja ettei lopulta voi olla eroa näennäisesti tyhjän ilman toisistaan erottamien kappaleiden välillä, saa pintapuolinenkin tutustuminen eräisiin salatieteellisiin lakeihin, yhdistettynä tunnetuimpien filosofien pohdiskeluihin ja nykypsykologian paljastamiin lainalaisuuksiin, että ihminen todellakin on vastuussa laajemmalla alueella kuin mitä nykyään pidetään mahdollisena. Ja juuri vastuun ottamisen kautta ihminen voi saavuttaa tietoa; kaikki uskontojen esittämät ”moraaliset” opetukset ovat itse asiassa omanlaistaan *tiedettä*, käytännöllisen elämän opasteita, jotka johtavat konkreettisiin havaintoihin niin mentaalilla kuin empiiriselläkin tasolla. Kuka kerran on ottanut sydämen asiaksi

⁸ *Cogito ergo sum*; ajattelen, siis olen olemassa.

totuuden löytämisen, tulee sen löytämään. Ainoa pelättävä asia on tällöin tyytyminen niihin väliaikaisiin saavutuksiin, mitä hän tulee tekemään. Kukin näkee pienen kaistaleen totuudesta, ja todistettavasti se, joka näkee vähiten, aavistaa myös kaikkein huonoimmin kokonaiskuvaa ja siten myös helpoimmin kiistää todellisuusarvon muiden omilta löydöksiltä. Voiko kukaan tiedeuskovainen todella pitää teistiä vertaisenaan? Eikö hän pikemmin katsele säälivästi heikompilahjaisen veljensä yksinkertaisuutta, kuten porvari katsoo säälien taiteilijan leväperäisyyttä aineellisten asioiden hoitamisessa? Asia on sama, kuilu on sama: on olemassa ihmisiä, ja erityisen paljon nykyisellä ajallamme, joille on mahdoton kuvitella todeksi sellaista, mitä he eivät itse näe. Ja katso! Silti he esittävät teorioita aineen näkymättömistä hiukkasista, tähtisumuista, alkuräjähdyksestä, aineen ja ajan kaartumisesta, ja herra ties mistä *okkulttisista* (kätkeyistä, ei-silminnähtävistä) asioista, joiden majesteettisuutta harras salatieteilijä, uskovainen tai taiteilija tarkastelee henkeään pidätellen! Edellisille se kaikki on vain *ainetta*. Mikä sana, mikä latistus! Puhutaan energiasta, kehitetään kaavoja, eikä nähdä, että koko ajan ollaan tekemisissä *näkymättömän* kanssa.

VII

”Okkultismia koskevissa asioissa olen tullut nöyräksi Ferenczin kokemuksista saamani opetuksen jälkeen. Lupaen uskoa kaiken, mikä voidaan saada näyttämään hiukankin järkevältä. Mielelläni en sitä tee, kuten tiedätte, mutta minun hybrikseni on murtunut. Minusta olisi hyvä tietää teidän olevan yhteisymmärryksessä F:n kanssa, mikäli jompikumpi teistä ottaa vaarallisen askeleen ja ryhtyy julkaisemaan.”

– Sigmund Freudin kirjeestä C.G. Jungille

Joitakin vuosisatoja sitten elimme aikaa, jolloin julkiset puheet okkulttisista ilmiöistä ja kyvyistä olivat vaarallisia. Noitaroviot paloivat, ja kirkkojen ”tutkijat” suorittivat empiiriset kokeensa lävistämällä, hukuttamalla, raudoin polttamalla velhoiksi epäiltyjä. On toki suuri edistysaskel ja luettava kunniaksi ihmiskunnalle, että nykyiset rangaistukset ovat lievempiä; ainoastaan yleinen naurunalaiseksi joutuminen ja erottaminen akateemisen sivistyksen ja salonkikelpoisuuden pyhästä yhteydestä eivät useinkaan ole vaikutukseltaan kuolettavia, joskin ikäviä ihmisille, jotka tahtovat ainoastaan keskustella aiheesta kuin aiheesta asiallisesti ja asettamatta omia premissejään kokonaisvaltaisen järjenkäyttönsä edelle. Huomatkaa sana ”kokonaisvaltaisen”. Tähän määritteeseen voimme pelotta sisältää myös sellaisia todenmukaisina pidettyjä arveluja, hypoteeseja, joita tarkasti empiirinen tiedemies-tyyppi pitäisi epätieteellisinä ja siten *a priori* hylättävinä. Kirjoituksessani *Polyharmonia* esiintoin taannoin muutamia huomautuksia tämänkaltaisen rationalismin luulotellun kalliopohjan uudelleentarkastamiseksi:

”Nykyaikana ei ainoastaan usko ihmeisiin ole menetetty, vaan niin voimakkaaksi on käynyt epäusko, että se järkähtämättömällä vakaumuksellaan estää kaikenlaisia ihmeitä tapahtumasta

yhtä varmasti kuin sen vastakohta niitä ilmentäisi. Mikä on ajateltavissa on toteutettavissa, eikä mielikuviutus ole sen vähemmän todellisuutta kuin konkreettinen aineellisuus, vaikka sen ilmentymistavat on ymmärrettävä jos tahtoo säilyttää järkensä tuota plastisempaa maailmaa tutkiessaan. Ihmisen olemus määrää hänen ajatuksensa, ja hänen tuleva olemuksensa määräytyy hänen ajatuksistaan. Uskon merkitystä ihmisen kohtaloon ja hänen elämänsä tapahtumiin ovat monet painottaneet. Mutta mitä on usko? Nykyään käsitetään uskolla ainoastaan sokeaa luottamusta jonkin asian paikkansapitävyyteen, mutta tämä on hyvin puutteellinen ja abstrakti tulkinta. Usko elävöittää mielikuviutusta: se on voima, joka kutsuu asioita subjektiivisesta tilasta konkreettiseen olemassaoloon. Kaikki, mitä ihminen kykenee kuvittelemaan, on olemassa; mielikuviutus ei kykene luomaan uutta, ainoastaan tuomaan näkyviin enemmän tai vähemmän vääristyneitä tai puhtaita hahmoja todellisista, ikuisista ideoista.

Uskon ei tarvitse olla sokeaa luulottelua; koko maailmakuvaamme, kuinka rationaaliselta tahansa se vaikuttaakin, on lopulta pelkästään uskoa tiettyihin asioihin. Näiden asioiden uskonvaraisuus kuitenkin unohtuu eikä käsitteiden yhteyttä nähdä, kun kyseessä ovat sellaiset seikat kuin moraali, filosofia, sympatiat jne. Kuitenkin kaikki nämä seikat perustuvat lopulta uskon varaan. Ihmiselle ei voida pitävästi todistaa mitään, sillä aistit ovat hämättävissä ja mieli hämärrettävissä, ja todistuksen kriteerit vaihtelevat ihmiskohtaisesti. Kukin ihminen voi kokea subjektiivisesti tulleen vakuuttuneeksi jostain asiasta, mutta se ei merkitse että kyseinen seikka olisi aukottomasti todistettu. Esimerkkinä mainittakoon skeptikko, joka lupaa uskoa, sanokaamme vaikkapa henkien todellisuuteen, jos saa nähdä sellaisen, tutkistella sitä aisteillaan, koskettaa, haistella, punnita, mitata ja valokuvata sitä. Mitä tämä tarkoittaa? Että kyseinen henkilö luottaa sokeasti aisteihinsa. Ajatelkaamme tilannetta, kun tämä kyseinen empirikko käy illalla vuoteeseensa ja nukahtaa. Hänen uneensa ilmestyy kuvia edellisen päivän tapahtumista, mielikuviutuksen ehtymätön lähde pulppuaa omien lainalaisuuksiensa mukaan. Sitten hän näkee unessa olevansa todistamassa hengen ilmestymistä. Hänen uniminänsä koskettaa, haistaa, punnitsee ja kuvaa tuota henkeä, ja tulee lopulta

tyrmistyttävään johtopäätökseen: henkiolentoja on siis olemassa. Sitten hän herää, unohtaa saman tien unensa ja aloittaa jälleen uuden päivän skeptikkona. Tämän esimerkin pitäisi herättää lukijassa joitakin ajatuksia.

Mutta ellemme voi luottaa aisteihimme, niin mistä voisimme saada luotettavaa tietoa? Tähän on vastattava: ei mistään voi löytää ehdotonta totuutta niin kauan kuin ei ihminen näe kokonaisuutta. Vasta kun hän tajuaa perusluvut, perimmäiset ideat ja näkee ykseyden toimintaperiaatteen sielussaan kirkkaana, todellisuutena jossa ei ole mitään kyseenalaistettavaa, tuon havainnon itsessään selittäessä kaiken ja ollessa kaiken kyseenalaistamisen mahdollisuuden pohjana, on hänellä todellista tietoa; ennen tätä on kaikki vain subjektiivista arvailua ja persoonallisia mielipiteitä. Luottamus aistimukseen tarkoittaa uskoa aistimusten ylemmyyteen, luottamus järkeen merkitsee uskoa järjen ylemmyyteen, aivan kuten voidaan uskoa itse uskon perimmäiseen todistukseen jne. Samalla tavoin kuin menneenä aikana oli luonnossa asuvilla ihmisillä vaistomainen ja selkeä vakaumus siitä, että henget kansoittavat luontoa ja asuvat jokaisessa olennessa ja jokaisessa luonnonilmiössä, niin on nykypäivän ihmisillä samantapainen luottamus siihen, että heidän aistinelimensä tai harmaa aivomassansa ovat kaikkein pätevimpiä oppaita maailmankaikkeuden mysteereihin. Tietenkään ei tällaista uskoa vastaan ole järkeä ryhtyä periaatteesta taistelemaan, mutta tärkeää on nähdä, että lopulta kyseessä on usko, eikä sen parempi kuin muut. Tällaiset vaistomaisesti omaksutut maailmankatsomuksen perusteet ovat riittäviä melko pitkälle tavallisessa elämässä, mutta niiden keinoin ei päästä objektiiviseen totuuteen. ”

Tarkkaavainen lukija siis huomaa, etten tässä rummuta minkään ilmasta tempaistujen oletusten kunniaksi, vaan mainitsen ainoastaan, ettei tieteen korkeimmaksi auktoriteetiksi nostama ulkoisiin havaintoihin perustuva järki välttämättä ole lainkaan niin kaikkivaltias tuomari, kuin mitä se anateemojaan langettamalla tahtoo kannattajilleen uskotella. ”Hajota ja hallitse” pätee tietyssä

mielessä nykytieteen filosofian yhteisölliseen, osallistuvaan puoleen: se osoittaa *omalla* (väärällä) logiikallaan epäoikeutetuksi okkultismin ilmiöt ja maailmankatsomuksen, nostamatta tilalle muuta kuin tyhjiä puheita tieteen tulevista ihmetöistä jne. Kysyn vakavasti, onko tämä suuri tieteellinen maailmankatsomus tosiasiallisesti enemmän lisännyt vai vähentänyt ihmiskunnan ongelmia? Tällä en tarkoita väittää itse tiedettä turhaksi, vaan ainoastaan pyytää kiinnittämään huomiota siihen, *mitä aikaansaa pelkkä materialistinen järki irrotettuna hengellisistä, moraalisisista, ja ennen kaikkea filosofisista arvoista ja ajatuksista*. Se pöyhkeilee saavutuksillaan, joita huoletta voi verrata keskiajan kirkon saavutuksiin: ”Todellakin me olemme muuttaneet, me olemme yhdistäneet maailman; meidän piiristämme nousee kaikki sivistys!” – Niin, ja miksi? Koska te *ette tunnusta muuta* kuin oman piirinne; kukaan muu ei saa nousta esiin laumasta kuin se, jolla on miekka ja korkea hattu osoittamassa älynsä ylivertaisuutta, vaikka tämä todiste olisi hankittu tutkimalla hylkeen viiksikarvojen paksuuden vaihteluita karkausvuosina. Pankaapa uskonnollinen ihminen, aito taiteilija tai syvälinen okkultisti lukemaan jotakin modernin ajan akateemisista julkaisuista, ja te saatte huomata hänen osoittavan ymmärtämättömyyttään tieteen suurista saavutuksista päättään pudistamalla. Voi meitä ymmärtämättömiä ja sivistymättömiä ihmisiä, jotka sokeudessamme oletamme tosiksi *hengellisiä* olentoja ja voimia! Kuinka syvässä pimeydessä me elämme...

VIII

”Nämä (synkronistiset) yhteensattumat näyttävät olevan tyypillisiä kaikki kausaaliselitykset torjuvia satunnaisilmiöitä. Pauli löysi näille analogian fyysikaalisista tapahtumista, joita hallitsevat statistiset lait. Jokainen yksittäinen tapahtuma on riippumaton kaikista muista, ja tämän ilmauksena on ’sattuman mukaisille tapahtumille’ tyypillinen eri tapahtumien satunnaisheilautelu. Nämä yksittäistapahtumat voi kuitenkin kombineoida statistisen lain hallitsemaksi kokonaisuudeksi. Tämä laki, joka liittää yksittäistapahtumat kokonaisuudeksi implikoi uudentyyppisen ’järjestyksen’ (yhteydet) satunnaistapahtumien välille. Samoin Jung kuvaili ’synkronististen’ tapahtumiensa tilanteiden maailman ’akausaalisen yhdistävän prinssiin’ ilmentymiksi. Jungin mukaan on välttämätöntä olettaa, että ilmiötä ei hallitse ainoastaan kausaaliteetti, joka on ollut tähän mennessä ainoana tieteellisen selittämisen perustana, vaan myös toinen järjestävä (yhdistävä) prinssi, joka on suhteessa tapahtumien merkitykseen.”

– Laurikainen 1989, toistettu R. Lehden kirjassa Leijonan Häntä

Silloin kun lopulta ymmärrämme, millainen tämän näkemämme aineen koostumus viime kädessä on, tulee aivan mielivaltaiseksi esittää erikseen käsitteitä ”henki” ja ”materia”. Muinaisaikojen dualististen oppien yksipuolinen ja epäfilosofinen tulkinta on saanut aikamme lankeamaan tällaisen johdonmukaisuuden puutteesta kärsivän käsitteellistämisen harhaan. Tällöin ei ole vaikea tajuta tieteen tulkitsijoiden ja popularisoijien erehdystä heidän hymyillessään ivallisesti ”hengen” ilmennyksille. Harkitsemattomasti pois aineen yhteydestä heitetty toismaailmallinen, tuonpuoleinen henki vailla sidosta muodolliseen ilmennykseen on todellakin mahdottomuus: Niin kauan kuin voi olla olemassa yksilöllisyys, siis havaitsija, niin kauan puhumme lopulta aineellisesta, muodollisesta olemuksesta.

Toisaalta aine on niin hienosyistä sielullisilla olemustasoillaan, ettei liene ihme etteivät fyysiset aistimme sitä tavoita. Emmehän kykene näkemään edes ilmaa ympärillämme, ja silti harva tulee nykyään väittämään, että elämme ja liikumme tyhjiössä.

Siten se, mikä nykyisin vielä on okkulttista, so. salattua oppia, tulee ajan kuluessa yhä enemmän tulkituksi ja yleiseksi omaisuudeksi – tieteen sanan nykyäänkin käytetyssä, ahtaammassa merkityksessä. Kuten nykyään pidämme esim. selvänäköisyyttä salatieteellisenä ilmiönä, niin on varhemmissa kulttuureissa esim. sähkön, magnetismin tai hypnotismin lainalaisuuksien tuntemus⁹ ollut samalla tavoin kätkeytyä ja rahvaan silmille ilmennyksiltään ihmeenomaista. Vain yksi eroavaisuus mainittakoon suhteessa esimerkkiimme: Muinaiskulttuureissa, joiden yhteiskunnallinen hierarkia perustui uskonnollisen auktoriteetin kunnioittamiseen, pidettiin arvossa platonilaista logiikkaa,¹⁰ mikä välillisesti mahdollisti erilaisten mysteerikulttien avoimen toiminnan ja niiden kunnioittamisen. Tämä siis jo paljon ennen Platonin itsensä aikaa, joka ei toki ollut ensimmäinen nimellään tunnetun metodin soveltajista. Nykyaikana taas, joka individualismin kehittämiseksi on luonteeltaan separatiivinen, pidetään suuremmissa arvossa Aristoteleen menetelmää. Tämä on johtanut yhä pienempien osatekijöiden tarkkailemiseen kokonaiskuvan kustannuksella. Nykyisellä tieteellä ei tarkalleen ottaen ole lainkaan kestäväää filosofiaa; sillä on vain teesejä, jotka ihminen joko allekirjoittaa tai ei – tämä valinta on lopulta tunteen, ei älyn varassa.

⁹ Hypnotismin suhteen tiede tosin näyttää ottaneen pitkiä harppauksia *taaksepäin* viimeisen sadan vuoden kuluessa, siivoten maton alle 18. ja 19. vuosisatojen aikana tehdyt menestyksekkäät kokeet.

¹⁰ Tämän kirjoituksen aiemmassa versiossa viittasin Platonin yhteydessä nimenomaan induktioon & Aristoteleen yhteydessä deduktioon, mutta tämä tuskin teki asiaa selvemmäksi. Tarkoitan tässä Platonin tapaa johtaa konkreettisia tosiasioita henkisistä, mikä on huomattavasti pätevämpi keino kuin pyrkiä materiasta käsin kurkottamaan henkeen. Vähäisempi ei voi pitää sisällään täydellisempää, vaan päinvastoin.

Luottaen siihen, että älykkään ja asioihin avoimesti suhtautuvan henkilön on todellakin mahdollista saavuttaa tietty varmuuden aste suhteessa okkulttisiin ja/tai hengellisiin totuuksiin (teorioihin), jätämme kuitenkin lopullisen tutkimuksen suorittamisen yksilön omille harteille, hänen intuitionsa ja pyrintönsä – ”korkeamman itsensä”, sanottakoon sitä vaikkapa Jumalaksi tai kätkeytyksi neroksi ihmisessä – johdettaviksi; sillä lopulta ei ole olemassa mitään muuta todellista tietä kuljettavaksi. Ainoastaan oma ponnistus voi mahdollistaa tulevan sadonkorjuun kestävän tiedon suhteen. Tiettyä valmistavaa työtä voimme toki tehdä, esittääksemme perusteluja tällaisen omakohtaisen tutkimuksen kannattavuudesta. Seuraavat lainaukset ovat teoksestani *Pentagrammaton*:

”Materialistit ovat väärässä sanoessaan, että ihminen on ainoastaan kehittynyt eläin. Tällainen näkemys on looginen johtopäätös pintatason toimintojen seuraamisesta, mutta se menettää arvonsa heti, kun ajattelu viedään metafysiikan alueelle. Ateistit ja agnostikot väittävät olevansa puolueettomia havainnoitsijoita näkemyksessään hengen olemassaolosta, mutta todellisuudessa heitä rajoittaa heidän oma psykologinen traumatiikkansa samalla tavoin kuin uskovaista omansa. Materialisti katsoo asioita kahdelta kannalta; tieteen esittämän ihmiskuvan mukaisesti, jolloin kaikki hänen sielunkykynsä voidaan johtaa ruumiillisiin toimintoihin, ja toisaalta yksilökohtaisen kokemuksen kannalta, johon ei kuulu yliaistillisia havaintoja eikä kokemusta ihmisistä, jotka toimisivat joltain muulta kuin karkean psykologiselta tai aineelliselta pohjalta & motiiveista.”

Edelleen:

”Ajattellessamme ihmisen olevan ’vain jotakin, mikä on syntynyt sattumalta, vaikkakin erehtymättömästi omaa kaavaansa seuraavan mekaanisen lain tuloksena’, on tässä nähtävissä jo sisäinenkin ristiriita. (...) Ärsytämme ruumista, ja sielu näyttää reagoivan - tämän perusteella

väitätte, ettei ole sielua ruumiista riippumatta. Mutta päättelyne ei ole pitävä; ainoa, minkä se todistaa on, että ajatukset ottavat muotonsa aivoissa ja aivojen tila vaikuttaa ajatteluun aivoissa itsessään – mikä on itsestään selvää ilman todistelijakin.”

Edelleen:

Entä onko meillä nyt minkäänlaisia todistuksia esitettävänä tästä myytistä, sadusta jonka mukaan ihmisessä voisi olla jotain muutakin kuin aivosähköön lainalaisuuksien määrittelemää jumaluutta? Kuten aiemmin sanottiin, voi aineellisia todistuksia antaa vain aineellisista asioista, eikä tällainen päättely voi johtaa hengen havaitsemiseen kuten ei myöskään sen kieltämiseen. Kuitenkin tällainen huomio voi johtaa hedelmättömään ja pysähtyneeseen agnostisismiin ainoastaan ihmisen, jolla ei ole mitään muita havainnoinnin keinoja kuin aineeseen kiinnitetty järki, sillä on muitakin todistuksia: runouden, taiteen ja moraalin saralla ne ovat löydettävissä. Kuka tosissaan ja asiaan kiintyneenä tutkii näitä aiheita – ei vain ulkokuorta, ei vain jaottaen sitä kuinka mitkään suuntaukset ja etiikan muoti-ilmiot ovat aikojen saatossa ilmenneet, vaan tosissaan paneutuen – hän tulee huomaamaan, ehkei aivan heti, vaan vasta joidenkin vuosien kuluttua, että ihmisyydessä lopulta kuitenkin on jotakin, jokin kipinä, jokin kirjaimellista esitystä pakeneva, mutta silti muodottomuudessaan selvähabmoinen olemus, joka kerta kaikkiaan ei löydä selitystä minkään tieteenalan termistöstä. Kuka tällaista havaintoa ei ole tehnyt – tai, mikä on luultavampaa: ei kykene tunnustamaan tehneensä, sillä ihmismielellä on todellakin tapana suojella itseään kuorettamalla pois käsittelemättömissä olevia asioita – hän sanoo meille varmasti, että tällainen tuntemus on epäilemättä johdettavissa joko tietynlaiseen sisäeritykseen tai sitten johonkin psykologiseen harbaan, ehkäpä molempiin. Me ymmärrämme toki tällaisen mahdollisuuden, emme ole sokeita itsepetoksen mahdollisuudelle, mutta tässä kyseisessä asiassa itse tehdyn havainnon laatu on sellainen, että se ilman muuta sulkee pois tuollaisen otaksuman, ollen niin paljon korkeammalla mitään siihen asti mieleen rakennettua mallinnosta todellisuudesta.”

IX

”Tiedemiehet – ainakin useimmat heistä – tuntevat suurta nöyryyttä luonnon edessä ja ovat valmiita aina asettamaan kyseenalaiseksi hienoimpienkin teorioidensa tarjoamat totuudet.”

– Enqvist & Maalampi: Tyhjästä syntynyt

Entä miksi sitten ei tieteelle ole koskaan esitetty pätevästi näitä ilmiöitä, joita me pidämme todellisina, vaikkakin vähämerkityksisinä verrattuna ne aikaansaaneen okkulttisen tutkimuksen älyllisiin, hengellisiin ja moraalisiin saavutuksiin – toisin sanoen, sen filosofiseen puoleen? Tähän vastaan, että näitä esityksiä on tehty, mutta itseriittoaudessaan on tiede ne hylännyt. Vähäiseksi todistusfragmentiksi lukuisten muiden joukosta toistan tässä *Light of the Sanctuary* –teoksessa esitetyt julkilausumat erään Geoffrey Hodsonin todistetuista psykometrisista- ym. selvänäköisyyskyvyistä.

”Sain toimia joitakin kuukausia läheisessä yhteistyössä Geoffrey Hodsonin kanssa 50-luvun myöhempinä vuosina, kokeillen hänen selvänäköisyysvoimiaan noin kaksi miljoonaa vuotta vanhoihin alkunihmisfossiileihin. Jokainen koe käytiin läpi alueella, josta näytteet olivat peräisin, ja nauhoitettiin kasettinauhurille. Hänelle ei annettu mitään viitteitä ajatuksistani koskien hänen tiedonantojaan, ennen kuin koesarjat oli saatu päätökseen ja analysoitu. Monet hänelle asetetut kysymykset vaativat vastauksia, joita ei voitu todistaa varmasti tunnettujen alkuperäisnäytteiden pohjalta. Analyysi osoitti, että jokainen hänen esittämistään huomioista, joka voitiin tarkastaa tunnettujen näytteiden pohjalta, oli ehdottoman tarkka, ja moni sellainen jota ei voitu varmasti todistaa, oli läheisessä yhteydessä siihen, mitä pidettiin oikeana. Tuohon aikaan lähes kaikki tunnettu fossiilimateriaali näistä hominideista oli laboratoriossani, ja Geoffrey ei nähnyt niistä mitään ennen kuin tutkimukset oli saatettu loppuun. Olin vaikutettu

siitä erityisestä huolellisuudesta, jota hän osoitti ollakseen niin tarkka ja selkeä kuin mahdollista tekemissään tutkimuksissa samoin kuin kuvauksissaan, joita antaessaan hänen sanansa olivat mahdollisimman täsmälliset, hänen välttäessään pienintäkin mahdollisuutta väärinkäsityksiin. Jokaisella kerralla pieni määrä (2-4) näytteitä tutkittiin, ja joitakin näistä esitettiin hänelle useampia kertoja tätä hänelle kertomatta. Hän ei koskaan käsitellyt näytteitä itse; asetin ne hänen otsalleen kun hän makasi selällään ja silmät suljettuina jooga-tilassa. Kahta erilaista hominidilajia käytettiin satunnaisesti valittuina, ja käyttäen ainoastaan pieniä näytteitä, esim. yhtä hammasta. Hän ei koskaan tunnistanut näytettä väärin eikä antanut ristiriitaista lausuntoa näytteestä, joka esitettiin hänelle useammin kuin kerran. Sikäli kuin itse ymmärrän, hänen antamansa informaatio oli aina tarkkaa, ja antoi minulle voimakkaan vaikutelman täydellisestä luotettavuudesta.

– Professori J.T.Robinson, D. Sc., 4. tammikuuta 1982”

”Olen tietenkin iloinen voidessani ilmaista yksiselitteisesti uskoni siihen, että Geoffrey Hodson omaa voimia tarkkaan selvänäköiseen tutkimukseen. Vuosina 1956-1959 olin kyllin onnekas saadakseni työskennellä Geoffrey Hodsonin kanssa. Minun osuutenani oli äänittää hänen huomionsa aliatomisen aineen selvänäköisesti havaittavista ilmennyksistä; hallussani on nyt noin 40 tuntia kasettinauhaa, joka antaa sanasta sanaan selostuksen järjestämistämme kokeista. Itselläni ei ole minkäänlaista epäilystä siitä, että Geoffrey Hodson hallitsee huomattavia yliaistillisia kykyjä, ja että hän poikkeuksetta käytti näitä kykyjään pikkutarkalla huolellisuudella koskien yhtä lailla tutkimuksen tarkkuutta kuin kuvaustakin. Hän painotti usein selvänäköisten havaintojenteon selektiivistä luonnetta, ja oli täysin tietoinen niistä salakuopista, jotka liittyvät ’raa’aksi yliaistilliseksi dataksi’ kutsuttavan kääntämiseen aivotietoisuuden kautta kuulijoille mielekkäiksi sanoiksi. Läpi koko näiden istuntojen hän oli tieteellisen huolellisuuden mallikuva, pitäen kaikin mahdollisin tavoin huolta siitä, etteivät hänen lausuntonsa olleet harhaanjohtavia.

– David D. Lyness, M.B.Ch.B., D.P.M., M.A.N.Z.C., 11. syyskuuta 1981”

”Monien vuosien ajan Geoffrey Hodson on tehnyt yhteistyötä usein tieteellisesti pätevien henkilöiden kanssa, pyrkimyksenä demonstroida niiden ylifyysisen havaintokykyjen tutkimuspotentiaalia, joissa hän selvästikin on hyvin lahjakas. Vuodesta 1978 vuoteen 1981 työskentelin hänen kanssaan läheisesti avustajana ja teknisenä neuvonantajana kahdessa tällaisessa tutkimuksessa. Ensimmäinen näistä oli laaja sarja havaintoja musikaalisten äänten ja kappaleiden ylifyysisistä vaikutuksista. Näiden vaikutusten kuvaustallenteet ovat äärimmäisen mielenkiintoisia taiteelliselta, akustiselta, psykosomaattiselta, ja muilta näkökannoilta. Jälkimmäinen laajempi alue, joka otettiin tutkittavaksi englantilaisen tri. E. Lester Smithin kehotuksesta, oli yritys tehdä lisähavaintoja aineesta atomisilla ja aliatomisilla tasoilla, testataksemme C. W. Leadbeaterin ja Annie Besantin Occult Chemistry –löytöjen tulkintaan perustuneita hypoteeseja. Tämä työ tuotti lukuisia kasettinauhoituksia Geoffrey Hodsonin esittämistä kuvauksista, jotka ovat jäljennettävänä lähetettäväksi analysoitaviksi Englantiin. Oltuani hänen kanssaan läpi koko noin 20 tuntia kestäneiden istuntojen näissä kahdessa tutkimuksessa, tunnen itseni kykeneväksi tarjoamaan joitakin vaikutelmia hänen asenteestaan ja suhtautumisesta tähän työhön. Olen toistuvasti pannut merkille hänen rebellisyytensä ja tinkimättömän halunsa etsiä totuutta joka tilanteessa, riippumatta kaikista riskeistä mahdollisiin konflikteihin vakiintuneiden tieteellisten löytöjen ja varhaisten teosofitutkijoiden kanssa. Samanaikaisesti hän on täysin tietoinen vaikeuksista ja rajoitteista, jotka kuuluvat luontaisesti kaikkiin havaintoprosesseihin, erityisesti sellaisiin joka koskee psyyken sisempiä tasoja, ja on asenteeltaan äärimmäisen varovainen ja todellakin ammattilaistasoinen laajennettujen havaintokykyjensä käsittelyssä ja kohdistamisessa. Omana mielipiteenäni on, että Geoffrey Hodson on yltäkylläisesti onnistunut tavoitteissaan a) osoittaa ylifyysisen havaintomenetelmien potentiaali, b) tuottaa tiedonhaluiselle mielelle suuressa määrin kiintoisaa aineistoa, ja c) hankkia yllykkeitä toisille seuraamaan hänen jalanjäljissään ja laajentaa ja lujittaa tätä työtä.

– Murray A. Stentiford, M.Sc. (physics), maaliskuu 1982”

Siinä missä edellisten todistusten antajien pitkät arvonimet eivät tee vaikutusta *oman* järkensä varassa toimivaan okkultistiin, ne lienevät välttämätön totuuden edellytys ”tieteellisesti” ajattelevalle, joka ei tohdi päätellä asioiden totuudellisuutta muutoin kuin tieteellisen auktoriteetin ohjeistuksessa.

Tällainen todiste (joka tietenkin voidaan esittää kyseenalaiseksi siinä missä mikä tahansa muukin, käyttämällä toisessa luvussa esitettyjä luovia ongelmanratkaisukeinoja) ei luonnollisesti yksinään merkitse – tai sen ei tulisi merkitä – paljoakaan, mutta ihmisen ei tarvitse olla Ultra-lehden tilaaja tai päänsä kolhaissut nähdäkseen riittävästi vastaavanlaisia todistuksia moniaalla ympärillään. Näin kuitenkin yhä edelleen kuvitellaan, ja ”kunnianarvoisilla” tahoilla pidetään loukkaavana suhtautua kiihkottoman avoimesti okkultismia sivuaviin ilmiöihin. Mikäli tässä mainittu suhtautumistapa ei olisi kaikille lukijoille täysin tuttu, lainaan aiheeseen sopivaa yleisöosasto-”keskustelua” vuoden alun Helsingin Sanomista. Lainausmerkit keskustelua -sanassa tulevat siitä, että oma kantaa ottava kirjeeni jätettiin syystä tai toisesta julkaisematta.¹¹

Astrologia on pseudotiedettä

Luin sekavin tuntein Anna-Stina Nykäsen kirjoituksen ”Viihdetaiteilija, terapeutti ja konsultti” (HS 29.12). Koko sivun kirjoitus oli kovin tosikkomainen mainos humpuukin puolesta, jossa annettiin haastateltavalle, astrologi Sven Stenbergille tilaisuus mainostaa omaa ”alaansa” ilman minkäänlaista kritiikkiä. Stenbergin mielestä astrologi on joillekin ihmisille kuin viihdetaiteilija, toisille kuin terapeutti ja aika monille eräänlainen konsultti. Hän unohtaa mainita, että huomattavan monille astrologia on samanlaista humpuukia kuin mm. ufoilu, lukumystiikka ja ihmeperantumiset. Stenberg kritisoi sitä, että varsinkin akateemiset piirit hyökkäsivät rajusti astrologiaa vastaan 1970-luvulla. Hänen kritiikkinsä on aiheetonta

¹¹ Olen tässä yhteydessä korvannut molempien kirjeiden kirjoittajien nimet nimikirjaimilla, vaikka ne alkuperäisessä yhteydessään oli annettu kokonaisuudessaan.

oikeiden tieteiden halventamista, ja hän yrittää epätoivoisesti kohottaa pseudotiedettä näiden tasolle. Haastateltava kritisoi myös sitä, ettei Suomen yliopistoissa voi vielä opiskella astrologiaa kuten muualla maailmassa. Uskon että Suomessa järki pysyy kädessä, eikä toivottavasti lähdetäkään huuhailemaan tieteen tekemisessä. Astrologialle ei ole minkäänlaista tieteellistä perustetta. Päinvastoin, tieteellisiä perusteita löytyy yllin kyllin siitä, että pseudotieteet ovat pseudotieteitä. Hyvänä esimerkkinä on prof. John Allen Paulosin teos Numerotaidottomuus. Pauloksen kirjan mukaan astrologit väittävät, että planeettojen vetovoima ihmisen syntymähetkellä vaikuttaisi jollakin tavoin hänen persoonallisuuteensa, mutta mistään fysikaalisesta tai neurofysiologisesta mekanismista, jonka avulla tämä vetovoima voisi vaikuttaa, ei ole koskaan havaittu merkkiäkään. Synnytyslääkärin massan aiheuttama vetovoima on ylivertaisesti suurempi kuin planeettojen vaikutus. Merkitseekö tämä, että synnytyslääkärit laihuutensa tai lihavuutensa takia auttavat maailmaan erilaisen persoonallisuuden omaavia vauvoja? Astrologien esittämät kiintotähtien vaikutusmahdollisuudet ovat vieläkin mahdottomampia. Kiintotähdistä lähimmät ovat valovuosien päässä, ja niistä tänään näkemämme valo on lähtenyt kauan sitten, jopa satoja, tuhansia, miljoonia jne. vuosia sitten. Ei siis ole ajateltavissa, että ne olisivat osanneet ennakoida jonkun Maija Meikäläisen tämän päivän naimahuolia maan päällä.

– J. V., emeritusprofessori, tietokirjailija, Helsinki

Ja vastine huuhaa-uskovaiselta:

Pseudotieteiden kritiikistä

Helsingin Sanomien 15. 1. numerossa julkaistussa kirjeessään J. V. antaa vastalauseensa mielestään liian kritiikittömälle astrologia-aiheiselle kirjoitukselle joulukuun lopulta, saaden epäilemättä tuekseen monia samoin ajattelevia. Itse kyseistä kirjoitusta lukemattomana minun on kuitenkin vaikea V:n kirjeestä nähdä, mikä kyseisessä tekstissä oli niin vaikea hyväksyä, että se sai emeritusprofessorin tarttumaan kynäänsä. Pelkkä toleranssin puute epätieteellisenä

pidetyn aineksen suhteen tai kannanotto sananvapauden rajoittamisen puolesta tuskin saattoi olla syytä? On totta, että monet New Age –liikkeen ja sen kanssa yhteistä ajatuspohjaa omaavien suuntausten tunnustajista saattavat ajoittain antaa aatteistaan hajanaisen ja naurettavankin kuvan. Tämän on kuitenkin vaikea ymmärtää vaikuttavan niin tuomittavalla tavalla kuin ”oikean” tieteen nimiin vannovat skeptikot esittävät. Jos V:n argumentoinnin kaltainen kritiikki olisikin ajoittaista ja harvinaista, sen voisi ohittaa ilman suurempia emootioita, mutta kun tieduskovaiset koettavat näköjään aivan säännönmukaisesti ajaa alas erilaisen tutkimusmenetelmän kautta maailmaa tarkastelevia ”pseudotieteitä” ja leimaavat näihin omien kokemustensa ja järkensä kautta uskomaan päätyneet toistuvasti ymmärryskyvyltään vajavaisiksi, tulee mieleen mitä tarkoitusta tässä palvellaan? Näyttää siltä, että nykyisin vallalla olevan tieteen kannattajat haluaisivat kovin mielellään saada haltuunsa samanlaisen aatteenvakaumuksen monopolioikeuden jota kirkko piti hallussaan keskiajalla. Luulisi, että vaikei virallisesti oikeaoppiseksi hyväksytyyn tieteen elämänsä kantavaksi ja selittäväksi ideologiaksi löytänyt enää vaivautuisikaan tutkimaan pintaa syvemältä rajatieteiden pelottavalta ja tabraavalta näyttävää hetteikköä, hän sentään voisi sallia tällaisen vähemmistöajattelun tunnustajien puolustaa tai tuoda julki näkemyksiään painetussa sanassa, ilman alasajon ja ”älykkään” – usein yksipuolisen ja ehtoja oman näkemyksensä mukaan sanelevan – kritiikin uhkaa.

– J. L., Lappeenranta

Viimeksi esitetyt kirjeet ovat tietysti äärimmäisen vähämerkityksisiä, paitsi osoittaessaan nykyajan suhtautumistapaa aiheeseemme. Vaikuttaa siltä, että mitä korkeammalle akateemisessa hierarkiassa tieduskovainen ylenee, sitä enemmän hän pelkää okkultismin rapaa roiskuvan vaatteilleen. Hän on pöyristynyt siitä mahdollisuudesta, että täysijärkinen ihminen uskoisi ”sideerisiin vaikutuksiin”, ”akausaaliisiin ilmiöihin”, ”näkemiseen kolmannella silmällä” tai vastaaviin luonnottomuuksiin. Tämä ei kuitenkaan ole mitään muuta kuin älyllistä

rajoittuneisuutta, joka vieläpä paljastaa oman varauksettoman omanarvontuntonsa estottomilla purkauksillaan.

Se, että kunnioitettu emeritusprofessori näyttää olevan *täysin tietämätön* astrologian todellisista vaikutusperiaatteista – mikä on ymmärrettävää; hänhän perustaa käsityksensä ei suinkaan astrologian itsensä tutkimiseen, vaan skeptikon analyysiin aiheesta! – ei ole estänyt häntä esittämästä vaikutusvaltaista kritiikkiään. Jokainen okkultismin aloittelijakin kuitenkin tietää, että astrologisten vaikutusten kaltaiset impulssit eivät ole johdettavissa mekanistiseen luonnontulkintaan, vaan että Hermeksen aksioman mukaan vastaavuuden laki aiheuttaa toisistaan *ulkoisesti riippumattomien*, toisistaan *näennäisesti* erotettujen ilmiöiden kertautumista mikro- & makrokosmisessa mittakaavassa. Mikäli tiedeuskonnon edustajat pitävät kiinni vakaumuksestaan, ettei tällaista vaikutusta voi muka järkevästi tutkia, emme me ryhdy heitä ravistelemaan tällaisesta älynkykyjen karsinoimisesta, vaan jäämme luottamaan siihen että *beati pauperes spiritu*¹² tekee heidätkin onnellisiksi jo tässä maailmassa; heille ainoassa olemassaolon tilassa. Amên!

¹² Onnellisia ovat hengessä köyhät.

X

”Tieteellä ei ole mitään oikeutta kieltää että salatieteilijät omistavat syvällisempää tietoa n.k. luonnonvoimista.”

– H. P. Blavatsky: Salainen Oppi

Vieläkö kysytte, miksi me emme ”todista” – nim. todista teidän aistimuskeskeiselle logiikallenne – okkulttisten tieteiden todellisuutta? Entä miksi me sen tekisimme? Okkultismin temppeli on pyhitetty hengen, ei aineen palvelukseen; ja meidän neofyyteiltämme edellytetään paljon muutakin kuin pelkkää uskoa ”ihmeidenteon” (käytännöllisen magian) todellisuuspohjaan. Jos me nöyrtyisimme tuomaan tuon temppelin tulet tämän maailman profaanien silmien tuijotettaviksi, mitä hyötyisi siitä kumpikaan osapuoli? Sillä siinä määrin kuin saisi okkultismi käännyttäisi materialisteista aidossa, spirituaalisessa mielessä, niin saman määrän tuhatkertaisena saisi maailma käännyttäisi ”mustaan magiaan”, tarkoittaen tässä sitä häväistyä okkulttista käytäntöä ilman hengellistä valmiutta, joka uhraa aatteen nautinnoille ja totuuden syvät päämäärät valheen vallanjanoiselle pikkumaisuudelle. Todista tavalliselle ihmiselle, että hän voi saavuttaa ihmeellisiä voimia luonnonvaltojen yli, ja millaisten päämäärien eteen hän tulee niitä opiskelemaan ja harjoittamaan? – Tuskin tullakseen pyhimykseksi!

Skepsis ry:n ”haasteessaan” (*”10 000€ puhtaana käteen sille, joka tuottaa valvotuissa olosuhteissa paranormaalin ilmiön”*) lupaama palkinto aidon ja tieteelliselle tutkijaryhmälle todistettavissa olevan okkulttisen ilmiön esittäjille lienee todellakin riittävä peruste esittää yliaistillisia kykyjä sellaisen mielestä, joka ei ole ottanut minkäänlaista irtiotta maallisista lainalaisuuksista. Kuitenkin voi oikeutetusti esittää kysymyksen siitä, voiko todellinen okkultisti koskaan olla sellainen, joka

ryhtyisi esittämään ilmiöitä *maksusta*, ollen samalla valmis nöyryyttämään itseään ja pyhänä pidettyä salaista tiedettä sillä, että tuo sen suomat voimat – okkultismin kokelaan tuskalla ja vaivalla läpikäydyn työn hedelmät – jonkin rikkiviisaan ja itsetietoisien tiedemieslauman eteen, joka kaikista vastakkaisista vakuutteluistaan huolimatta on oletettavasti hyvinkin valmis jatkamaan uskoaan omaan mekanistiseen maailmakuvaansa riippumatta kaikista ulkoisista todisteista. Sillä kuinka mikään ulkoinen todiste voisi koskaan vakuuttaa ihmistä *sisäisen* vaikuttajan olemassaolosta? Jokainen ymmärtää, että nämä kaksi eivät *voi* kohdata, toista ei voi todistaa toisella, vaan ainoastaan sen omalla todistuksella. Nämä ovat lisäsyitä sille, miksi tiede ei tule lähiaikoinakaan saamaan enempää okkulttisia ilmiöitä ”puolueettomissa tutkintaolosuhteissa” tuomittaviksi ja sitten julkisuudessa naurettaviksi. Tästä aiheesta ovat okkultistit läksynsä oppineet.

Entä miksi tämä kirjoitus, ellemme tahdokaan tehdä okkultismia yleisesti tunnustetuksi tosiasiaksi? Syy on yksinkertainen. On nimittäin suuri ero aineellisperäisen ja hengellisen vakaumuksen välillä: Ensin mainittu on vain ulkoapäin saatu pohja, jolle voi asettaa kasvamaan rikkaruohoa ja ohdaketta siinä missä ruusujakin; mutta itse todeksi havaittu, työllä ansaittu Tieto on todellista viisautta itsessään, sillä se on kehittänyt etsinnässään oman käytäntönsä ihanteelliset avaimet. Tämän kirjoittaja ei tietenkään ole mikään auktoriteetti, vaan pikemmin kuin ”huutavan ääni korvessa”, käyttäkseni kulunutta mutta asiallista vertausta. Ainoastaan intuitiivisesti valveutunut ihminen voi löytää totuutta näiden sanojen takaa, jotka joko ovat tai eivät ole ”inspiroituja” sanan okkulttisessa mielessä (mielenvikaisuutta tieteen terminologiassa?). Luotan kuitenkin siihen, että samalla kun valintansa tehneet materialistit jatkavat okkultismin solvaamista, tulee kuitenkin ilmenemään yhä suurempaa harrastusta yliaistillisen, mutta ei yliluonnollisen tieteen tutkimukseen aikana, joka kestää seuraavat 20 vuosisataa.

Kuten sanottua, ”Vesimies” on vasta kapaloissaan, mutta se *tulee* kehittymään, ja silloin tulee myös todistetuksi ettei menneiden aikojen uhri ollut turha. Sillä jokainen erämaassa katkeraksi ravinnoksi käytetty ”heinäsirkka” on yksi vähemmän lopunajan ihmisiä kiusaamassa.

”Jos pysymme ikuisesti skeptikkoina, jää kylvömmе vähäiseksi ja kehitymme kovin vähän tiedossa ja voimassa. Mutta mikäli uskomme johonkin, mihin tahansa, tuo usko ja sen tuoma antaumus tubatkertaistavat sen sisäisen energian hedelmällisen voiman, joka muuttaa meitä itseämme ja sitä kautta ympäröivää maailmaa. Siinä määrin kuin uskomme on harhaista, ovat sen hedelmät karvaita ja intomme tuottaa vain pettymyksiä; mutta jos uskomme on kiinni totuudessa, silloin on maailmakuvamme meille ikään kuin todellisena karttana kaikessa elämisessä – ja vielä muuta: ’Usko itseesi’ on nykyään pelottava klisee, ja hyvä niin, sillä mitä todellakin on tuo ’itse’? – Kovin hauraasti sirpaloituva psykologinen kollaasityö keskinkertaisista aineksista. Mutta kas, jos voisi olla totta se mitä tässä olemme esittäneet, että ihmisellä on olemassa jokin korkeampi yksilöllisyys – niin silloin hän tuolla itseidentifikaation tiellä voi kasvaa ja kehittyä itekin jumalalliseksi. ’Suuruusharhaa’, leimaavat ajatuksiamme nuo kypsät ihmiset, jotka itse vannovat tieteen ja skeptisismen nimeen. Mutta katsokaa: onhan todellakin ollut silloin tällöin olemassa todella suuria sieluja; on ollut olemassa sellaisia, jotka ovat uskoneet ihanteeseen ja totuuteen ja voimaan; jotka ovat tarjonneet jotakin uutta maailmalle. ’Sattumaa’, sanotaan taas, ’psykologisia häiriötiloja’. Niin aivan, ihmiskunnan merkittävimmät saavutukset tulevatkin näin osoituksiksi sen häiriintyneisyydestä, kun taas keskinkertaisuus, porvarillisuus ja eläimellisten vaistojen kohottaminen ovat tervettä ja oikeata toimintaa; kerrassaan kauniita visioita!”

– Pentagrammaton

FINIS

LOPPUSANA VAPAASTI LEVITETTÄVÄÄN VERSIOON

Käsillä oleva PDF-versio *Tieteen Uskonto* –kirjoituksesta on vapaasti saatavissa ja jaettavissa normaalien tekijänoikeuslaillisten rajoitusten mukaisesti. Sitä voi siis tässä muodossaan, sisältöä muuttamatta ja tekijä mainittuna, lukea ja levittää vapaasti, mutta sitä ei saa painattaa, muuntaa tai hyödyntää rahallisesti.

Tekijä toivoo, että haastavasta esitysmuodostaan huolimatta tämä teos voisi pieneltä osaltaan olla pikemminkin luomassa siltaa aidon, kunnioitettavan tieteen ja aidon, kunnioitettavan uskonnon välille kuin erottaa näitä toisistaan. Sitä ei ole tarkoitettu hyökkäykseksi kumpaakaan vastaan eikä kummankaan näiden maailmakuvan edustajien halventamiseksi. Tarkoituksena on ainoastaan pyrkiä esittämään, että niin kutsuttu tieteellinen ajattelu ei nykypäivänä ole aivan niin filosofista ja loogisesti vedenpitävää tai ylivertaista uskonvaraiseksi tunnustettuun ajattelutapaan nähden kuin monet kuvittelevat.

Mikäli joku lukijoista haluaa ystävällisesti tehdä rahalahjoituksen tästä vapaasti levitettävästä tekstistä, pienimmätkin lahjoitukset otetaan vastaan mitä suurimmalla kiitollisuudella: NAMASTE! Ota yhteyttä, niin ilmoitamme tilinumeron. Vastaamme mielellämme myös kaikkiin asiallisiin kysymyksiin. Mikäli alla oleva osoite on jostain syystä poistunut toiminnasta, ajan tasalla olevat yhteystiedot löytynevät internetistä.

Azazelin Tähti

mail@azazel.fi